

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin se care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2019, declarat în propria cauză penală de către inculpatul

Stati Constantin XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 06.03.2018 - 27.07.2018;

instanța de apel: 23.08.2018 - 22.01.2019;

instanța de recurs: 03.04.2019 - 12.06.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei XXXXX, sediul central din 27 iulie 2018, inculpatul Constantin Stati a fost condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de 1 an închisoare.

În conformitate cu art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată, a fost adăugată parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei XXXXX din 15 martie 2017, stabilindu-i pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Constantin Stati la 15 decembrie 2017, în intervalul orelor 17:30 - 18:00, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în casa cet. Natalia Cotelea, situată în mun. XXXXX, str. XXXXX, de unde a sustras pe ascuns un inel din aur cu greutatea de 4 gr, cu costul de 2 500 lei, ce aparține lui Veaceslav Pohil, prin ce i-a cauzat părții vătămate o daună materială în proporții considerabile, în mărime de 2 500 lei.

Fapta constatată de prima instanță, reținută în sarcina inculpatului, a fost calificată în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal - furtul, *adică sustragerea pe*

ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Tudor Chirtoacă în numele inculpatului, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care a dispune achitarea lui Constantin Stati de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

În susținerea apelului, apărătorul a invocat că, probele administrate în respectiva cauză penală nu demonstrează vinovația inculpatului, mai mult, Constantin Stati pe întregul proces de judecată nu și-a recunoscut vina în cele imputate.

De asemenea, avocatul a menționat că, instanța de judecată a apreciat eronat faptul că declarațiile martorilor Natalia Cotelea, Veceaslav Pohil, Cătălin Cotelea ar răsturna prezumția de nevinovăția a inculpatului, fiind respectate prevederile art. 101 Cod de procedură penală, deoarece susțin cumulul de probe administrate în respectiva cauză penală declarațiile inculpatului și ale martorului Cătălin Cotelea, restul declarațiilor ale martorilor nereprezentând probe pertinente și utile care ar confirma vinovația inculpatului Constantin Stati.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2019, a fost admis apelul declarat de către avocatul Tudor Chirtoacă în numele inculpatului, casată parțial sentința în partea pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță după cum urmează:

Lui Constantin Stati, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) și 79 alin. (1) Cod penal, se stabilește pedeapsa cu închisoare la 3 luni și în conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, prin adăugirea parțială la pedeapsa aplicată a părții neexecutate din pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei din 15 martie 2017, definitiv se pedepsește cu închisoare la 1 an și 1 lună, în penitenciar de tip semiînchis.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, motivele invocate în apel, ce vizează activitatea privind administrarea și aprecierea probelor puse la baza condamnării inculpatului, sunt nefondate din următoarele considerente:

Urmărirea penală și judecata în fond s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate. Iar starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

Astfel, instanța de apel a menționat că deși inculpatul nu își recunoaște vina în cele imputate, vinovăția acestuia se demonstrează din următorul cumul de probe administrat în respectiva cauză penală: declarațiile părții vătămate Veaceslav Pohil; declarațiile martorilor Natalia Cotelea, Cătălin Cotelea; procesul-verbal de confruntare din 19 februarie 2018, între martorul Cotelea Cătălin și inculpatul Stati Constantin.

Având ca temei cele constatate, instanța de apel a respins ca fiind nefondate afirmațiile apărării precum că, din declarațiile părții vătămate se observă o ură față de Constantin Stati, deoarece anterior l-a suspectat și de alte furturi, or, faptul că partea vătămată nu s-a adresat imediat organelor de drept, acordându-i termen inculpatului să restituie bunul sustras pentru a nu-i crea probleme, la fel poziția acestuia în instanță că nu are nimic împotriva minorului, dorește doar să-i fie restituit inelul, a convins instanța că, argumentele apărării sunt eronate și pur declarative, făcute cu scopul de a-i ușura situația inculpatului, întru evitarea răspunderii penale pentru fapta comisă.

De asemenea, instanța de apel a respins alegațiile apărării precum că, inelul putea fi sustras de Cătălin, care a dat vina pe el, or, probe în acest sens lipsesc, iar inculpatul a fost găsit la locul faptei anume când a dispărut inelul din casă, ieșind anume din dormitorul părții vătămate, unde se afla inelul, fără a putea explica ce anume căuta în acea cameră și care a fost necesitatea să intre în cameră în cazul în care a văzut că Cătălin nu este.

Totodată, instanța de apel a atras atenția asupra faptului că, potrivit acordului de împăcare din 04 octombrie 2018, prezentat instanței de apel, rezultă că Constantin Stati și-a recunoscut în totalitate fapta incriminată prin rechizitoriu, reparând integral prejudiciul material produs prin infracțiunea săvârșită, în acest sens, solicitând încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților. Faptul rambursării prejudiciului material este confirmat și prin recipisele părții vătămate V. Pohil anexate la dosarul cauzei. Astfel, instanța de apel a subliniat tendința inculpatului de a își schimba poziția de apărare, fiind un drept al inculpatului.

La soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, instanța de apel a constatat că primă instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 70, 75, 79 și 85 Cod penal.

Analizând conținutul sentinței, instanța de apel a conchis că, prima instanță, la stabilirea pedepsei n-a soluționat corect chestiunea privind aplicarea prevederilor art. 79 alin. (3) Cod penal, sub aspectul că n-a reținut o circumstanță excepțională importantă și evidentă - minoratul. Or, din materialele dosarului se constată că, inculpatul era minor în momentul comiterii infracțiunii, iar prin prisma prevederilor

art. 79 alin. (1) Cod penal, reprezintă o circumstanță excepțională a cauzei, care trebuie luată în considerație, în mod obligatoriu, la aplicarea pedepsei penale.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală, instanța de apel a ținut cont de persoana inculpatului care anterior a săvârșit infracțiuni similare.

Astfel, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 70, 75, 79 și 85 Cod penal, a conchis ca este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei prevăzute de lege - închisoare, cu limita minimă prevăzută la art. 70 alin. (2) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a menționat că în speța respectivă suntem în prezența unui cumul de sentințe, or, inculpatul a săvârșit infracțiunea în timp ce executa pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoreiei XXXXX din 15 martie 2017, iar în atare situație, pedeapsa stabilită inculpatului urmează a fi aplicată în condițiile art. 85 Cod penal.

Cu privire la cerere avocatului inculpatului privind încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, instanța de apel a respins-o ca fiind neîntemeiată, or, potrivit art. 109 alin. (1) Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI, la art. 264 alin. (1) din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.

Subsecvent, instanța de apel a remarcat că, inculpatul fost condamnat prin sentința Judecătoreiei XXXXX din 17 ianuarie 2017 în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, precum și prin sentința Judecătoreiei XXXXX din 15 martie 2017 în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal. La fel, potrivit ordonanței de încetare a urmăririi penale din 31 ianuarie 2017, rezultă că cauza penală în privința lui C. Stati învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, în temeiul art. 109 Cod penal, a fost încetată pe motivul împăcării părților.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia respingerii cererii apărătorului privind împăcarea părților, deoarece în privința inculpatului a mai fost dispusă încetarea procesului penal în temeiul împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu cerere de recurs ordinar de către inculpatul Constantin Stati, prin solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În susținerea recursului, inculpatul menționează aceleași motive indicate și în cererea de apel, susținând dezacordul cu aprecierea probelor, or, nicio probă administrată în respectiva cauză penală nu confirmă vinovăția acestuia în cele imputate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că, din textul recursului reiese că recurentul și-a întemeiat recursul pe temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (pct. 5. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar.

Astfel, Colegiul penal ține să remarce faptul că, nerecunoașterea vinei de către inculpat nu îl absolvă pe inculpat de răspundere penală, iar poziția acestuia precum că acesta a intrat în domiciliu lui Cătălin Cotelea, deoarece fratele acestuia a început a plânge și voia să îl anunțe, este combătută de cumulul de probe administrate în respectiva cauză penală, și anume:

- declarațiile părții vătămate *Veaceslav Pohil* (f. d. 86-88);
- declarațiile martorilor *Natalia Cotelea* (f. d. 92-94), *Cătălin Cotelea* (f. d. 95-96); *Alexandra Stati* (f. d. 99-100);

- procesul-verbal de confruntare din 19 februarie 2018, între martorul Cătălin Cotelea și inculpatul Constantin Stati, din care rezultă că aceștia și-au menținut declarațiile (f. d. 49).

Totodată, Colegiul penal reține că, inculpatul la etapa judecării cauzei în instanța de apel prin acordul de împăcare semnat între acesta și Veaceslav Pahil la 04 octombrie 2018, și-a recunoscut vinovăția în comiterea faptei imputate și a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune în valoare de 2 500 lei, acesta fiind în deplină concordanță cu cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală.

Mai mult, Colegiul penal susține că, potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond au apreciat probele și circumstanțele cauzei (pct. 5. din decizie). Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 5. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea CtEDO, pct. 20, Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat. Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2019, de către inculpatul Stati Constantin XXXXX în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **10 iulie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan